Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 31.10.2002.
Stājas spēkā: 01.01.2003.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 168, 19.11.2002.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 23, 12.12.2002.

Attēlotā redakcija: 01.01.2026. - 31.12.2026.

Grozījumi:

12.12.2002. likums / LV, 187, 20.12.2002. / Stājas spēkā 01.01.2003.
22.01.2004. likums / LV, 22, 11.02.2004.; Ziņotājs, 5, 11.03.2004. / Stājas spēkā 25.02.2004.
11.11.2004. likums / LV, 187, 25.11.2004.; Ziņotājs, 24, 23.12.2004. / Stājas spēkā 01.01.2005.
20.10.2005. likums / LV, 174, 02.11.2005.; Ziņotājs, 22, 24.11.2005. / Stājas spēkā 03.11.2005.
27.10.2005. likums / LV, 181, 11.11.2005.; Ziņotājs, 24, 22.12.2005. / Stājas spēkā 25.11.2005.
Satversmes tiesas 04.11.2005. spriedums / LV, 177, 08.11.2005. / Stājas spēkā 04.11.2005.
Satversmes tiesas 22.12.2005. spriedums / LV, 209, 29.12.2005. / Stājas spēkā 29.12.2005.
02.03.2006. likums / LV, 38, 07.03.2006.; Ziņotājs, 7, 13.04.2006. / Stājas spēkā 08.03.2006.
Satversmes tiesas 02.11.2006. spriedums / LV, 177, 07.11.2006. / Stājas spēkā 07.11.2006.
Satversmes tiesas 21.02.2007. spriedums / LV, 34, 27.02.2007. / Stājas spēkā 27.02.2007.
20.09.2007. likums / LV, 164, 11.10.2007. / Stājas spēkā 25.10.2007.
08.11.2007. likums / LV, 190, 27.11.2007.; Ziņotājs, 24, 27.12.2007. / Stājas spēkā 01.01.2008.
Satversmes tiesas 12.02.2008. spriedums / LV, 26, 15.02.2008. / Stājas spēkā 15.02.2008.
16.06.2009. likums / LV, 100, 30.06.2009.; Ziņotājs, 15, 13.08.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
22.10.2009. likums / LV, 178, 10.11.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
04.03.2010. likums / LV, 47, 24.03.2010. / Stājas spēkā 07.04.2010.
15.11.2012. likums / LV, 190, 04.12.2012. / Stājas spēkā 01.01.2013.
17.10.2013. likums / LV, 217, 06.11.2013. / Stājas spēkā 20.11.2013.
06.11.2013. likums / LV, 228, 22.11.2013. / Stājas spēkā 01.10.2014.
11.09.2014. likums / LV, 183, 16.09.2014. / Stājas spēkā 01.10.2014.
18.06.2015. likums / LV, 127, 02.07.2015. / Stājas spēkā 16.07.2015.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
22.11.2017. likums / LV, 242, 06.12.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
28.02.2019. likums / LV, 45, 05.03.2019. / Stājas spēkā 06.03.2019.
03.04.2019. likums / LV, 75, 12.04.2019. / Stājas spēkā 01.07.2019.
24.11.2020. likums / LV, 240A, 11.12.2020. / Stājas spēkā 01.01.2021.
06.05.2021. likums / LV, 86A, 07.05.2021. / Stājas spēkā 01.01.2022.
03.03.2022. likums / LV, 52, 15.03.2022. / Stājas spēkā 29.03.2022.
08.03.2023. likums / LV, 57A, 21.03.2023. / Stājas spēkā 01.07.2023.
21.03.2024. likums / LV, 67, 05.04.2024. / Stājas spēkā 06.04.2024.
04.12.2024. likums / LV, 248, 19.12.2024. / Stājas spēkā 01.01.2025.
03.12.2025. likums / LV, 244, 18.12.2025. / Stājas spēkā 01.01.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Valsts sociālo pabalstu likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir noteikt valsts sociālo pabalstu veidus, to personu loku, kurām ir tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem, šo pabalstu piešķiršanas nosacījumus, piešķiršanas un izmaksas kārtību, kā arī ar šiem pabalstiem saistīto lēmumu pārsūdzēšanas kārtību.

2.pants. Valsts sociālie pabalsti

Valsts sociālie pabalsti ir valsts atbalsts naudas izmaksu veidā, kuru saņem pie noteiktām iedzīvotāju grupām piederīgas personas situācijās, kad ir nepieciešami papildu izdevumi vai kad šīs personas nespēj gūt ienākumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.09.2014. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

3.pants. Valsts sociālo pabalstu veidi

(1) Regulāri izmaksājamie valsts sociālie pabalsti ir šādi:

1) ģimenes valsts pabalsts;

2) bērna kopšanas pabalsts;

3) pabalsts aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai;

4) atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu;

5) atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu;

6) pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās;

7) valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts;

8) atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi;

9) bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts;

10) pabalsts personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana;

11) bērna adopcijas pabalsts.

(2) Vienreiz izmaksājamie valsts sociālie pabalsti ir šādi:

1) bērna piedzimšanas pabalsts;

2) apbedīšanas pabalsts;

3) atlīdzība par adopciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 11.11.2004., 27.10.2005., 08.11.2007., 28.02.2019., 03.04.2019. un

24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

4.pants. Personas, kurām ir tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem

(1) Tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem ir Latvijas pilsoņiem, nepilsoņiem, ārzemniekiem un bezvalstniekiem, kuriem piešķirts personas kods, kuru statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs un kuri pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā. Minētajām personām ir tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem par bērnu, kuram piešķirts personas kods, kura statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs un kurš pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā.

(1^1) Pastāvīgā dzīvesvieta ir vieta, kurā persona faktiski dzīvo un kurā atrodas tās parasto interešu centrs. Šaubu gadījumā pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pieprasījuma personai ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas apstiprina, ka persona pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā un ka Latvija ir tās parasto interešu centrs.

(1^2) Izskatot, vai persona vai bērns pastāvīgi dzīvo Latvijas teritorijā, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra vērtē personas un bērna parasto interešu centru, ņemot vērā šādus kritērijus:

1) nodarbinātības būtību (vai darba līgums noslēgts vismaz uz diviem gadiem);

2) vai persona maksā algas nodokli un veic valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas Latvijā;

3) uzturēšanās ilgumu un nepārtrauktību Latvijas teritorijā (ir deklarētā dzīvesvietas adrese vai/un papildu adrese);

4) vai bērns izglītību iegūst Latvijā un izglītības ieguves ilgumu;

5) mājokļa situāciju (vai ir pastāvīgs mājoklis īpašumā, vai ir noslēgts īres līgums, kas reģistrēts Zemesgrāmatā vai Valsts ieņēmumu dienestā);

6) informāciju par piešķirtajiem pašvaldības sociālajiem pabalstiem un pakalpojumiem;

7) personas iesniegtos dokumentus, kas pierāda, ka persona noteiktajā laikposmā ir veikusi saimniecisko darbību Latvijā, dokumentus par ilgstošu ārstniecības pakalpojumu saņemšanu Latvijā un citus dokumentus.

(2) Tiesību uz valsts sociālajiem pabalstiem nav personām, kuras Latvijā saņēmušas termiņuzturēšanās atļauju, izņemot:

1) personas, kurām Latvijas Republikā piešķirts alternatīvais statuss, un šo personu ģimenes locekļus Patvēruma likuma izpratnē, ja personu pastāvīgā dzīvesvieta termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā ir Latvijas Republikas teritorijā;

2) personas, kuras ir Eiropas Savienības zilās kartes turētājas, un to ģimenes locekļus, ja personu pastāvīgā dzīvesvieta termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā ir Latvijas Republikas teritorijā.

(3) Tiesības uz bērna piedzimšanas pabalstu, bērna kopšanas pabalstu, pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai personai ar invaliditāti, kurai ir apgrūtināta pārvietošanās, bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi, atlīdzību par adopciju, bērna adopcijas pabalstu, ģimenes valsts pabalstu, kā arī piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta ir visām šā panta pirmajā daļā minētajām personām, ja to bērniem vai to adoptētajiem bērniem piešķirts personas kods un bērnu statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs.

(4) Tiesības uz pabalstu aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai ir visām šā panta pirmajā daļā minētajām personām, ja to aizbildnībā esošajam bērnam piešķirts personas kods un bērna statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs. Tiesības uz atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu ir Latvijas pilsoņiem, nepilsoņiem, ārzemniekiem un bezvalstniekiem,

kuriem piešķirts personas kods un kuru statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs, ja to aizbildnībā esošajam bērnam arī piešķirts personas kods un bērna statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs. Šie noteikumi neattiecas uz personu, kuras aizbildnībā ir bērns, kas Latvijā saņēmis termiņuzturēšanās atļauju, izņemot bērnu, par kuru atbilstoši Patvēruma likumam ir iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu (patvēruma iesnieguma izskatīšanas laikā) vai kuram Latvijā piešķirts alternatīvais statuss.

(4^1) Tiesības uz atlīdzību par audžuģimenes pienākumu pildīšanu ir Latvijas pilsoņiem, nepilsoņiem un ārzemniekiem, kuriem piešķirts personas kods un kuru statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs, ja to audžuģimenē ievietotajam bērnam arī piešķirts personas kods un bērna statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs. Šie noteikumi neattiecas uz personu, kuras audžuģimenē ir ievietots bērns, kas Latvijā saņēmis termiņuzturēšanās atļauju, izņemot bērnu, par kuru atbilstoši Patvēruma likumam ir iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu (patvēruma iesnieguma izskatīšanas laikā) vai kuram Latvijā piešķirts alternatīvais statuss.

(5) Tiesības uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu ir:

1) invaliditātes vai vecuma gadījumā — tām šā panta pirmajā daļā minētajām personām, kuras Latvijas Republikā nodzīvojušas kopumā ne mazāk kā 60 mēnešus, no tiem pēdējos 12 mēnešus nepārtraukti;

2) apgādnieka zaudējuma gadījumā — visām šā panta pirmajā daļā minētajām personām, kuras zaudējušas apgādnieku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 11.11.2004., 20.10.2005., 27.10.2005. likumu, Satversmes tiesas 22.12.2005. spriedumu, 20.09.2007., 28.02.2019., 03.04.2019., 24.11.2020., 03.03.2022. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

5.pants. Valsts sociālo pabalstu finansēšana

Valsts sociālos pabalstus finansē no valsts pamatbudžeta.

II nodaļa
Valsts sociālo pabalstu piešķiršanas nosacījumi

6.pants. Ģimenes valsts pabalsts

(1) Ģimenes valsts pabalstu piešķir personai, kura audzina bērnu. Pabalsta apmērs ir atkarīgs no audzināmo bērnu skaita par kuriem persona saņem ģimenes valsts pabalstu.

(2) Ģimenes valsts pabalstu piešķir par katru bērnu, kas:

1) ir vecumā no viena gada līdz 16 gadiem;

2) ir vecāks par 16 gadiem, mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē vai studē augstskolā pilna laika klātienē un nav stājies laulībā. Šādā gadījumā pabalstu piešķir līdz dienai, kad bērns sasniedz 20 gadu vecumu vai stājas laulībā.

(2^1) Ģimenes valsts pabalstu par bērnu ar invaliditāti vecumā no viena gada līdz 18 gadiem piešķir no dienas, kad bērnam noteikta invaliditāte, un turpina izmaksāt līdz dienai, kad viņš sasniedz 20 gadu vecumu, ja viņam arī pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas ir noteikta invaliditāte. Ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti izmaksu pārtrauc, ja persona, par kuru ģimenes valsts pabalsts piešķirts, stājas laulībā.

(2^2) Ģimenes valsts pabalsta apmērs ir:

1) par vienu bērnu — 25 *euro* mēnesī;

2) par diviem bērniem — 100 *euro* mēnesī;

3) par trim bērniem — 225 *euro* mēnesī;

4) par četriem un vairāk bērniem — 100 *euro* mēnesī par katru bērnu.

(3) Par bērnu ar invaliditāti, kurš nav sasniedzis 18 gadu vecumu, tiek piešķirta piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta Ministru kabineta noteiktajā apmērā. Tiesības uz šo piemaksu personai, kura audzina bērnu ar invaliditāti, ir no dienas, kad bērnam noteikta invaliditāte, līdz dienai, kad bērns ar invaliditāti sasniedz 18 gadu vecumu.

(4) *(Izslēgta ar 06.05.2021. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2009., 22.11.2017., 24.11.2020., 06.05.2021., 03.03.2022. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

6.^{1} pants. Atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi

(1) Atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi piešķir vienam no adoptētājiem, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu ir nodots adoptējamais bērns. Ministru kabinets nosaka atlīdzības apmēru.

(2) Atlīdzību par adoptējamā bērna aprūpi nepiešķir, ja par to pašu laikposmu ir piešķirts vecāku pabalsts.

(3) Ja adoptētāja aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu vienlaikus ir nodoti vairāki adoptējamie bērni, par katru nākamo bērnu papildus piešķir piemaksu Ministru kabineta noteiktajā apmērā.

(22.11.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

7.pants. Bērna kopšanas pabalsts

(1) *(Izslēgta ar 17.10.2013. likumu)*

(1^1) Bērna kopšanas pabalstu piešķir personai, kura kopj bērnu līdz pusotra gada vecumam.

(2) Ja personai ir tiesības uz vecāku pabalstu un bērna kopšanas pabalstu par vienu un to pašu bērnu un par vienu un to pašu laikposmu, abus pabalstus piešķir un izmaksā vienai no šā likuma 16.panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minētajām personām. Bērna kopšanas pabalstu nepiešķir par bērnu, sakarā ar kura piedzimšanu ir piešķirts maternitātes pabalsts par to pašu laikposmu.

(3) Ja bērna kopšanas pabalsts piešķirts par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem, par katru nākamo bērnu papildus pabalstam piešķir piemaksu Ministru kabineta noteiktajā apmērā.

(4) *(Izslēgta ar 06.11.2013. likumu)*

(11.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.10.2005. likumu, Satversmes tiesas 04.11.2005. spriedumu, 02.03.2006., 08.11.2007., 17.10.2013., 06.11.2013. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

7.[1] pants. Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsts

(1) Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu piešķir personai, kas kopj bērnu, kuram Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ir noteikusi invaliditāti un izsniegusi atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību. Ministru kabinets nosaka kritērijus, atbilstoši kuriem Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija sniedz atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību personai līdz 18 gadu vecumam.

(2) *(Izslēgta ar 20.09.2007. likumu)*

(3) Tiesības saņemt bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu rodas no dienas, kad bērnam ar invaliditāti izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību.

(4) Bērna ar invaliditāti kopšanas pabalsta izmaksu izbeidz, kad beidzas termiņš, uz kuru noteikta invaliditāte un īpašas kopšanas nepieciešamība, vai kad bērns sasniedz 18 gadu vecumu.

(27.10.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Satversmes tiesas 21.02.2007. spriedumu, 20.09.2007., 08.11.2007., 24.11.2020. un 03.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

8.pants. Bērna piedzimšanas pabalsts

(1) Bērna piedzimšanas pabalstu bērna piedzimšanas gadījumā piešķir:

1) vienam no bērna vecākiem;

2) personai, kura ņēmusi aizbildnībā bērnu līdz viena gada vecumam vai vienam no audžuģimenes vai specializētās audžuģimenes, kurā ir ievietots bērns līdz viena gada vecumam, locekļiem (personai), izņemot gadījumu, kad pabalsts par bērnu jau ir izmaksāts citam aizbildnim vai audžuģimenes vai specializētās audžuģimenes loceklim (personai).

(2) *(Izslēgta ar 24.11.2020. likumu)*

(3) Bērna piedzimšanas pabalstu izmaksā par katru bērnu tādā apmērā, kāds bijis noteikts bērna piedzimšanas dienā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 11.11.2004., 24.11.2020. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2024. Grozījumi pirmās daļas 2. punktā attiecībā uz bērna piedzimšanas pabalsta izmaksu aizbildnim vai vienam no audžuģimenes vai specializētās audžuģimenes locekļiem (personai) stājas spēkā 01.07.2024. Sk. pārejas noteikumu 39. punktu)

8.[1] pants. Atlīdzība par adopciju

(1) Atlīdzību par adopciju piešķir adoptētājam pēc tiesas sprieduma par adopcijas apstiprināšanu spēkā stāšanās.

(2) Atlīdzību par adopciju izmaksā par katru adoptēto bērnu, kurš atradies ārpusģimenes aprūpē, tādā apmērā, kāds bija noteikts dienā, kad stājās spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu.

(3) Atlīdzības par adopciju piešķiršanas, izmaksas un pārskatīšanas kārtību, kā arī šā pabalsta apmēru nosaka Ministru kabinets.

(22.01.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

8.[2] pants. Bērna adopcijas pabalsts

(1) Bērna adopcijas pabalstu piešķir vecākam, kurš adoptējis un audzina bērnu, kas bijis ārpusģimenes aprūpē.

(2) Tiesības saņemt bērna adopcijas pabalstu ir par katru adoptēto bērnu no dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu.

(3) Bērna adopcijas pabalsta izmaksu izbeidz, kad bērns sasniedz 18 gadu vecumu.

(4) Bērna adopcijas pabalsta piešķiršanas, izmaksas un pārskatīšanas kārtību, kā arī šā pabalsta apmēru nosaka Ministru kabinets.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

9. pants. Pabalsts aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai

(1) Pabalstu aizbildnībā esoša bērna uzturēšanai piešķir personai, kura likumā noteiktajā kārtībā iecelta par aizbildni. Pabalstu piešķir par katru aizbildnībā esošo bērnu.

(2) Personai ir tiesības saņemt šo pabalstu no dienas, kad tā iecelta par aizbildni.

(3) Ja aizbildnība tiek atcelta, šā pabalsta izmaksu izbeidz ar aizbildnības atcelšanas dienu.

(4) Pabalstu nepiešķir, ja aizbildnības nodibināšanas iemesls atbilstoši bāriņtiesas lēmumam ir vecāku darba apstākļi, kuru dēļ viņi nevar bērnu aprūpēt.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.09.2007. un 28.02.2019. likumu, kas stājas spēkā 06.03.2019. Panta nosaukuma jaunā redakcija un grozījumi pirmajā daļā stājas spējā 07.03.2019. Sk. pārejas noteikumu 26. punktu)

10.pants. Atlīdzība par aizbildņa pienākumu pildīšanu

(1) Atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu piešķir personai, kura likumā noteiktajā kārtībā iecelta par aizbildni.

(2) Personai ir tiesības saņemt šo atlīdzību no dienas, kad tā iecelta par aizbildni.

(3) Ja aizbildnība tiek atcelta, šīs atlīdzības izmaksu izbeidz ar aizbildnības atcelšanas dienu.

(4) Atlīdzības apmērs nav atkarīgs no aizbildnībā esošo bērnu skaita.

(5) Atlīdzību nepiešķir taisnās līnijas radiniekiem, ja aizbildnības nodibināšanas iemesls atbilstoši bāriņtiesas lēmumam ir vecāku darba apstākļi, kuru dēļ viņi nevar bērnu aprūpēt.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.09.2007. likumu, kas stājas spēkā 25.10.2007.)

11.pants. Atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu

(1) Atlīdzību par audžuģimenes (izņemot specializēto audžuģimeni) pienākumu pildīšanu piešķir vienam no audžuģimenes locekļiem (personai) par visiem audžuģimenē audzināmajiem bērniem neatkarīgi no tā, kurš no audžuģimenes locekļiem (personām) noslēdzis līgumu ar pašvaldību, ja audžuģimene ir ieguvusi audžuģimenes statusu un tai saskaņā ar bāriņtiesas lēmumu un līgumu, ko noslēgusi pašvaldība un audžuģimene, audzināšanā nodots bērns uz laiku, kas ir ilgāks par vienu mēnesi. Atlīdzības apmērs ir atkarīgs no kopējā bērnu skaita audžuģimenē.

(2) Audžuģimenes loceklim (personai) ir tiesības saņemt šo atlīdzību no dienas, kad bērns nodots audzināšanā audžuģimenei.

(3) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.09.2007., 22.11.2017. un 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Pirmās un otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2021. Sk. pārejas noteikumu 31. punktu)

12.pants. Pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās

(1) Pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai personai ar invaliditāti, kurai ir apgrūtināta pārvietošanās, piešķir personai, kurai pašai vai kuras bērnam normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā ir noteikta invaliditāte un Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ir izsniegusi atzinumu par medicīniskajām indikācijām vieglā automobiļa speciālai pielāgošanai un pabalsta saņemšanai transporta izdevumu kompensēšanai. Ministru kabinets nosaka kritērijus, atbilstoši kuriem Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija sniedz atzinumu par medicīniskajām indikācijām vieglā automobiļa speciālai pielāgošanai un pabalsta saņemšanai transporta izdevumu kompensēšanai.

(2) Tiesības saņemt šo pabalstu rodas no dienas, kad personai ar invaliditāti izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums.

(3) Pabalstu izmaksā divas reizes gadā par katru pilnu sešu mēnešu periodu, skaitot no dienas, kad izsniegts šā panta otrajā daļā minētais atzinums.

(4) Šā pabalsta izmaksu izbeidz, kad beidzas termiņš, uz kādu noteikta invaliditāte. Ja pēdējo sešu mēnešu periods, par kuru izmaksājams pabalsts, sakarā ar invaliditātes termiņa izbeigšanos ir nepilns, pabalstu par šo periodu izmaksā pilnā apmērā kā par sešu mēnešu periodu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 24.11.2020. un 03.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

12.[1] pants. Pabalsts personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama kopšana

(1) Pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, Ministru kabineta noteiktajā apmērā piešķir personai ar invaliditāti, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību, ja minētā persona atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

1) ir pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem tai nepieciešama īpaša kopšana;

2) ir pārsniegusi 18 gadu vecumu un sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem tai nepieciešama īpaša kopšana, un personas invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības.

(1[1]) Ministru kabinets nosaka kritērijus, atbilstoši kuriem Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija sniedz atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību šā panta pirmajā daļā minētajām personām.

(2) Tiesības uz pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, rodas no dienas, kad personai ar invaliditāti izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību.

(3) Šā pabalsta izmaksu izbeidz, kad beidzas termiņš, uz kādu noteikta invaliditāte, un īpašas kopšanas nepieciešamība.

(08.11.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 03.04.2019., 24.11.2020. un 03.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

13.pants. Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts

(1) Valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu nosaka procentuālā apmērā, noapaļotu līdz veseliem *euro*, no Centrālās statistikas pārvaldes tīmekļvietnē publicētās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī (turpmāk — ienākumu mediāna), un to piešķir personai, kurai nav tiesību saņemt valsts pensiju (izņemot apgādnieka zaudējuma pensiju personai ar invaliditāti) vai apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību, ja persona:

1) sasniegusi vecumu, kāds saskaņā ar likumu "Par valsts pensijām" noteikts personai, lai tā iegūtu tiesības uz vecuma pensiju. Šīm personām valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir uz mūžu;

2) atzīta par personu ar invaliditāti un pārsniegusi 18 gadu vecumu. Šīm personām valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir uz noteikto invaliditātes laiku;

3) nav sasniegusi pilngadību, ir zaudējusi vienu vai abus apgādniekus un nav stājusies laulībā. Šajā gadījumā valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu piešķir līdz pilngadības sasniegšanai. Pabalsta izmaksu turpina, ja šajā punktā minētā persona pēc pilngadības sasniegšanas mācās vispārējās izglītības vai profesionālās izglītības iestādē un nav vecāka par 20 gadiem vai studē augstskolā dienas nodaļā (pilna laika klātienē) un nav vecāka par 24 gadiem.

(1[1]) Šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajai personai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir 22 procentu apmērā no ienākumu mediānas.

(1[2]) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajai personai ar III grupas invaliditāti neatkarīgi no nodarbinātības valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir:

1) 22 procentu apmērā no ienākumu mediānas;

2) ja invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības, — 25 procentu apmērā no ienākumu mediānas.

(1^3) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajai personai ar I un II grupas invaliditāti valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir:

1) 22 procentu apmērā no ienākumu mediānas, kuram piemēro koeficientu 1,4 personai ar I grupas invaliditāti un koeficientu 1,2 personai ar II grupas invaliditāti;

2) ja invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības, — 25 procentu apmērā no ienākumu mediānas, kuram piemēro koeficientu 1,4 personai ar I grupas invaliditāti un koeficientu 1,2 personai ar II grupas invaliditāti.

(1^4) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajai personai ar I un II grupas invaliditāti, ja persona nav nodarbināta (nav uzskatāma par darba ņēmēju vai pašnodarbināto saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu"), valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam nosaka piemaksu procentos no šā panta $1.^3$ daļā noteiktā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra:

1) personai ar I grupas invaliditāti — 30 procentu apmērā;

2) personai ar II grupas invaliditāti — 20 procentu apmērā.

(1^5) Šā panta pirmās daļas 3. punktā minētajai personai līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir 25 procentu apmērā no ienākumu mediānas un personai no septiņu gadu vecuma — 30 procentu apmērā no ienākumu mediānas.

(1^6) Ja personai ir tiesības vienlaikus saņemt vairākus šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā minētos pabalstus, personai piešķir apmēra ziņā lielāko pabalstu.

(2) Personai, kura saņem citas valsts pensiju, kas nesasniedz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, piešķiramo valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu samazina par summu, kas atbilst citas valsts piešķirtās pensijas apmēram.

(3) Personai, kura saņem citas valsts pensiju, kas ir vienāda ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru vai to pārsniedz, valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu nepiešķir.

(4) Ja pabalsta saņēmējs izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta izmaksu izbeidz, izmaksājot personai pabalstu par diviem mēnešiem, aprēķinā piemērojot tādu pabalsta apmēru, uz kādu personai bija tiesības izbraukšanas dienā.

(5) Šā panta pirmajā daļā minētajai personai valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu pārskata atbilstoši likumā "Par sociālo drošību" noteiktajai minimālo ienākumu sliekšņu pārskatīšanas kārtībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.2015., 23.11.2016., 24.11.2020., 03.03.2022., 08.03.2023. un 04.12.2024. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2025.)

14.pants. Apbedīšanas pabalsts

Šā likuma 13. panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā minēto personu nāves gadījumā personai, kura uzņēmusies apbedīšanu, piešķir apbedīšanas pabalstu šādā apmērā:

1) šā likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā minētās personas nāves gadījumā — šā likuma 13. panta $1.^1$ daļā noteiktā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršā apmērā;

2) šā likuma 13. panta pirmās daļas 2. punktā minētās personas ar III grupas invaliditāti nāves gadījumā — šā likuma 13. panta 1.[2] daļā noteiktā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršā apmērā, bet personas ar I un II grupas invaliditāti nāves gadījumā — valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršā apmērā, ievērojot šā likuma 13. panta 1.[4] daļā noteikto;

3) šā likuma 13. panta pirmās daļas 3. punktā minētās personas nāves gadījumā — šā likuma 13. panta 1.[5] daļā noteiktā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta divkāršā apmērā.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

15.pants. Valsts sociālo pabalstu un piemaksu apmērs

(1) Valsts sociālo pabalstu un piemaksu apmēru un to pārskatīšanas kārtību nosaka šis likums un Ministru kabinets.

(2) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 12.12.2002. likumu)*

(5) *(Izslēgta ar 12.12.2002. likumu)*

(6) *(Izslēgta ar 20.09.2007. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.12.2002., 02.03.2006. likumu, Satversmes tiesas 02.11.2006. spriedumu, 20.09.2007., 23.11.2016. un 22.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

III nodaļa
Valsts sociālo pabalstu piešķiršana un izmaksa

16.pants. Valsts sociālo pabalstu piešķiršana

(1) Šā likuma 6., 7., 7.[1], 8., 8.[1], 8.[2] un 12. pantā noteiktos pabalstus par bērnu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piešķir vienam no bērna vecākiem. Šā likuma 6. pantā noteikto pabalstu var piešķirt laulātajam, kurš nav bērna vecāks, adoptētājs, aizbildnis, audžuģimenes loceklis vai cita persona, kura faktiski audzina bērnu un kurai ar bāriņtiesas lēmumu piešķirts šā likuma 6. pantā noteiktais pabalsts, ja bērna vecāks, adoptētājs, aizbildnis, audžuģimenes loceklis vai cita persona, kura saņem šā likuma 6. pantā noteikto pabalstu, iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai iesniegumu par atteikšanos no minētā pabalsta saņemšanas un laulātais, kurš nav bērna vecāks, adoptētājs, aizbildnis, audžuģimenes loceklis vai cita persona, iesniedz iesniegumu šā likuma 6. pantā noteiktā pabalsta saņemšanai par sava laulātā aprūpē esošo bērnu.

(2) Aizbildnim šā likuma 6., 7., 7.[1], 8. un 12. pantā noteiktos pabalstus piešķir, ja:

1) bērna vecākiem ir pārtrauktas vai atņemtas bērna aizgādības tiesības;

2) bērna vecāki ir miruši vai atrodas bezvēsts prombūtnē;

3) bērna vecāki nav sasnieguši likumā "Par sociālo drošību" noteikto sociālās rīcībspējas vecumu;

4) bērna vecāki slimības dēļ nespēj īstenot aizgādību.

(3) Ja tas nepieciešams bērna personisko interešu aizstāvībai, ar bāriņtiesas īpašu lēmumu valsts sociālo pabalstu var piešķirt jebkurai šā likuma 4.panta pirmajā daļā minētajai personai, kura faktiski audzina bērnu, vai pašam bērnam, ja viņš sasniedzis 15 gadu vecumu.

(4) Kad bērns sasniedz 18 gadu vecumu, šā likuma 6. panta otrās daļas 2. punktā minēto pabalstu, kas piešķirts par aizbildnībā vai audžuģimenē esošu bērnu, vai pabalstu, kas ar bāriņtiesas īpašu lēmumu piešķirts jebkurai šā likuma 4. panta pirmajā daļā minētajai personai, kura faktiski audzina bērnu, piešķir un izmaksā pašam bērnam. Šajā daļā minētais attiecas arī uz bērniem, kas atrodas aprūpes iestādē un sasniedz 18 gadu vecumu.

(5) Šā likuma 13.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto pabalstu piešķir apgādnieku zaudējušam bērnam un izmaksā viņa mātei, tēvam, aizbildnim vai citai personai, kura faktiski audzina bērnu. Šo pabalstu piešķir un izmaksā arī gadījumos, kad bērns ievietots ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā un bērna uzturēšanos tajā apmaksā pašvaldība.

(6) *(Izslēgta ar 22.11.2017. likumu)*

(7) Šā likuma 12., 12.[1] un 13. pantā minētos pabalstus par pilngadību sasniegušu personu, kurai noteikta I vai II invaliditātes grupa, ja invaliditātes cēlonis ir slimība no bērnības, ir tiesības saņemt personai, kura bija minētās personas likumiskais pārstāvis vai nodrošināja tās aprūpi audžuģimenē dienu pirms pilngadības sasniegšanas un saņēma valsts sociālos pabalstus par bērnu ar invaliditāti gadījumā, kad tiesā ir pieņemts lēmums par lietas ierosināšanu par pilngadību sasniegušās personas ar invaliditāti rīcībspējas ierobežošanu un aizgādnības nodibināšanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ. Minētos pabalstus izmaksā no dienas, kad pilngadību sasniegušajai personai uz šiem pabalstiem radās tiesības, bet ne ilgāk kā līdz dienai, kad stājās spēkā bāriņtiesas lēmums par aizgādņa iecelšanu vai tiesas spriedums, ar kuru pieteikums par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādnības nodibināšanu ir noraidīts, vai tiesvedība lietā tika izbeigta, vai arī pati pilngadību sasniegusī persona iesniedza iesniegumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai par pabalstu piešķiršanu. Šā likuma 12. un 12.[1] pantā minēto pabalstu izmaksu personai pārtrauc ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kad radušies apstākļi, kuru dēļ pārtraucama šo pabalstu izmaksa, un šā likuma 13. pantā minētā pabalsta izmaksu pārtrauc ar dienu, kad minētie apstākļi ir iestājušies.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 27.10.2005., 20.09.2007., 08.11.2007., 17.10.2013., 22.11.2017., 03.04.2019., 24.11.2020., 06.05.2021., 03.03.2022. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

17.pants. Valsts sociālo pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtība

(1) Valsts sociālo pabalstu piešķiršanu un izmaksu saskaņā ar gadskārtējā valsts budžeta likumā paredzētajām apropriācijām nodrošina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) Lai saņemtu valsts sociālo pabalstu, tā pieprasītājs personiski vai ar pilnvarotas personas starpniecību iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai rakstveida pieprasījumu un Ministru kabineta noteiktos dokumentus. Iesniegumu par šā likuma 16. panta septītajā daļā noteiktajā kārtībā piešķiramajiem pabalstiem pilngadību sasniegušās personas ar invaliditāti iepriekšējais likumiskais pārstāvis vai persona, kura nodrošināja tās aprūpi audžuģimenē līdz pilngadības sasniegšanai, var iesniegt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai klātienē, nosūtīt pa pastu vai elektroniski, parakstot ar drošu elektronisko parakstu. Pieprasījumu šā likuma 7.[1], 12. un 12.[1] pantā minēto pabalstu saņemšanai var neiesniegt:

1) persona, kurai ir noteikta invaliditāte un kura ir valsts pensijas vai valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta, vai atlīdzības par darbspēju zaudējumu saņēmēja vai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras administrētās izdienas pensijas saņēmēja;

2) persona, kura audzina bērnu ar invaliditāti un saņem piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti.

(3) Pabalstu pārskaita pabalsta saņēmēja kontā Latvijas Republikas kredītiestādē vai pasta norēķinu sistēmā

(PNS). Valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu, pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, un pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai personai ar invaliditāti, kurai ir apgrūtināta pārvietošanās, pēc pabalsta saņēmēja pieprasījuma piegādā viņa dzīvesvietā Latvijā par maksu, ieturot no pabalsta tā piegādes izdevumus atbilstoši gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktajai maksai par pensijas, pabalsta vai atlīdzības piegādi.

(4) Regulāri izmaksājamos valsts sociālos pabalstus izmaksā reizi mēnesī, izņemot divas reizes gadā izmaksājamo šā likuma 12.pantā noteikto pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās.

(4^{1}) Šā likuma 6., 6.^{1}, 7.^{1}, 8.^{2}, 9., 10., 11. un 12.^{1} pantā minēto pabalstu izmaksā par kārtējo mēnesi, bet šā likuma 7. un 13. pantā minēto pabalstu — par iepriekšējo mēnesi.

(5) Izmaksai aprēķinātās valsts sociālā pabalsta summas, kas nav izmaksātas līdz pabalsta saņēmēja nāvei, ir tiesības saņemt pabalsta saņēmēja laulātajam un visiem pirmās un otrās pakāpes radiniekiem, ja viņi minētās summas pieprasījuši gada laikā pēc pabalsta saņēmēja nāves. Ja neizmaksāto pabalsta summu pieprasa vairākas personas, to izmaksā vienādās daļās visām pieprasījumu iesniegušajām personām, kurām uz to ir tiesības.

(6) *(Izslēgta ar 16.06.2009. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2004., 27.10.2005., 16.06.2009., 22.10.2009., 24.11.2020. un 21.03.2024. likumu, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

18.pants. Valsts sociālā pabalsta pieprasīšanas termiņi

(1) Valsts sociālais pabalsts, izņemot šā likuma 6. pantā minēto pabalstu, pieprasāms sešu mēnešu laikā no tiesību rašanās dienas. Ja šis termiņš ir nokavēts, ikmēneša pabalstu izmaksā tikai par iepriekšējiem sešiem mēnešiem, skaitot no valsts sociālā pabalsta pieprasīšanas dienas.

(1^{1}) Šā likuma 6. pantā minētais pabalsts pieprasāms 24 mēnešu laikā no tiesību rašanās dienas. Ja šis termiņš ir nokavēts, ikmēneša pabalstu izmaksā tikai par iepriekšējiem 24 mēnešiem, skaitot no pabalsta pieprasīšanas dienas.

(2) Piešķirto valsts sociālo pabalstu, kuru saņēmējs laikā nav saņēmis, izmaksā par pagājušo laiku, bet ne vairāk kā par iepriekšējiem 12 mēnešiem, skaitot no nesaņemtā pabalsta pieprasīšanas dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.2015. un 06.05.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

19.pants. Valsts sociālā pabalsta pieprasītāja pienākumi

Pabalsta pieprasītājam ir pienākums iesniegt iestādei, kura piešķir valsts sociālo pabalstu, visus nepieciešamos dokumentus. Pēc pabalsta piešķiršanas pabalsta saņēmējam ir pienākums nekavējoties informēt minēto iestādi par apstākļiem, kas varētu būt par pamatu pabalsta izmaksas pārtraukšanai vai pabalsta apmēra grozīšanai.

20.pants. Regulāri izmaksājamo valsts sociālo pabalstu izmaksas pārtraukšana

(1) Regulāri izmaksājamo valsts sociālo pabalstu izmaksu pārtrauc:

1) uz laiku, kamēr pabalsta saņēmējs atrodas ieslodzījuma vietā vai ievietots ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā un viņa uzturēšanos tajā pilnībā vai daļēji apmaksā valsts;

2) ja pabalsta saņēmējs vai bērns, par kuru tiek maksāts pabalsts, izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī. Šis nosacījums neattiecas uz šā likuma 10. pantā minētā pabalsta izmaksu, ja aizbildnis un bērns, par kuru tiek maksāts pabalsts, izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī;

3) ja pabalsta saņēmējs vai bērns, par kuru tiek maksāts pabalsts, ir miris vai saņemta informācija vai dokumenti par viņa bezvēsts prombūtni;

4) ja pabalsta saņēmējs labprātīgi atsakās no turpmākās pabalsta saņemšanas.

(1[1]) Šā likuma 16. panta pirmās daļas otrajā teikumā minētā pabalsta izmaksu laulātajam, kurš nav bērna vecāks, pārtrauc arī tad, ja:

1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā saņemts tā laulātā iesniegums par ģimenes valsts pabalsta piešķiršanu, kurš ir bērna vecāks;

2) ir miris laulātais, kurš ir bērna vecāks;

3) laulātajam, kurš ir bērna vecāks, ir pārtrauktas vai atņemtas tā bērna aizgādības tiesības, par kuru laulātajam ir bijis piešķirts ģimenes valsts pabalsts;

4) laulība tiek šķirta.

(2) Šā likuma 6., 6.[1], 7., 7.[1], 8.[2], 9., 10. un 12. pantā un 13. panta pirmās daļas 3. punktā minētā pabalsta par bērnu izmaksu pārtrauc tā saņēmējam, ja:

1) bērns ievietots ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai audžuģimenē, atrodas ieslodzījuma vietā vai sociālās korekcijas izglītības iestādē vai bērnam iecelts aizbildnis, izņemot gadījumu, kad aizbildnība nodibināta vecākam, kurš ir nepilngadīgs, bet ir sasniedzis likumā "Par sociālo drošību" noteikto sociālās rīcībspējas vecumu;

2) bērna personisko interešu aizstāvībai pieņemts bāriņtiesas īpašs lēmums par pabalsta izmaksas pārtraukšanu personai, kura bērnu faktiski nekopj un neaudzina.

(2[1]) *(Izslēgta ar 03.03.2022. likumu)*

(3) Šā likuma 6., 7., 7.[1] un 8.[2] pantā minēto pabalstu izmaksu pārtrauc arī gadījumos, kad pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības, bet šā likuma 9. un 10.pantā minēto pabalstu izmaksu — arī gadījumos, kad atcelta aizbildnība.

(4) Šā likuma 11. pantā minēto pabalstu izmaksu pārtrauc gadījumos, kad:

1) ar bāriņtiesas lēmumu izbeigta bērna uzturēšanās audžuģimenē;

2) beidzas līgumā noteiktais termiņš;

3) atlīdzības saņēmējs normatīvajos aktos par audžuģimenēm noteiktajā kārtībā ieguvis specializētās audžuģimenes statusu un tajā kā specializētajā audžuģimenē ievietots bērns.

(5) *(Izslēgta no 01.07.2021. ar 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021. Sk. Pārejas noteikumu 31. punktu)*

(6) Šā likuma 13.pantā minētā pabalsta izmaksu pārtrauc arī gadījumos, kad personai rodas tiesības saņemt valsts pensiju (izņemot apgādnieka zaudējuma pensiju personai ar invaliditāti) vai apdrošināšanas atlīdzību sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai arodslimību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.01.2004., 27.10.2005., 20.09.2007., 08.11.2007., 17.10.2013., 18.06.2015., 22.11.2017., 28.02.2019., 03.04.2019., 24.11.2020., 06.05.2021. un 03.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

21.pants. Ieturējumi no valsts sociālajiem pabalstiem un tiesības norakstīt izveidojušās parādu summas

(1) Ieturējumus no valsts sociālajiem pabalstiem izdara, pamatojoties uz:

1) *(izslēgts ar 04.03.2010. likumu)*;

2) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļas amatpersonas lēmumu, lai piedzītu valsts sociālā pabalsta summas, kas personai pārmaksātas pašas personas vainas dēļ, ja tā sniegusi nepatiesu vai nepilnīgu informāciju vai nav paziņojusi par pārmaiņām, kas varētu ietekmēt tiesības uz pabalstu vai tā apmēru. Šajā gadījumā katru mēnesi ieturami ne vairāk kā 10 procenti no izmaksājamā pabalsta apmēra un ieturētās summas ieskaitāmas valsts pamatbudžetā;

3) *(izslēgts ar 22.10.2009. likumu)*.

(2) Ieturējumi no bērna piedzimšanas pabalsta un apbedīšanas pabalsta nav izdarāmi.

(3) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra noraksta un izslēdz no bilances tās uzskaitē esošo parādu summas, kas valsts sociālo pabalstu saņēmēju vainas dēļ veidojušās kā pārmaksas, kuru piedziņa nav iespējama, jo parādnieks ir miris vai parāda piedziņai iestājies noilgums, atbilstoši likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktajam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.2004., 27.10.2005., 08.11.2007., 16.06.2009., 22.10.2009., 04.03.2010. un 03.03.2022. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

22.pants. Valsts sociālo pabalstu aplikšana ar nodokļiem

Valsts sociālos pabalstus ar nodokļiem neapliek, ja nodokļu likumos nav noteikts citādi.

IV nodaļa
Nobeiguma noteikumi

23.pants. Attiecībā uz valsts sociālajiem pabalstiem izdoto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

(1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību attiecībā uz valsts sociālajiem pabalstiem var apstrīdēt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras direktoram. Direktora izdoto administratīvo aktu vai faktisko rīcību, kā arī lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(2) *(Izslēgta ar 22.10.2009. likumu.)*

(3) Šā panta pirmajā daļā minētā iesnieguma par administratīvā akta apstrīdēšanu vai pieteikuma tiesai par administratīvā akta pārsūdzēšanu iesniegšana neaptur administratīvā akta darbību, izņemot gadījumus, kad tā tiek apturēta ar iesnieguma vai pieteikuma izskatītāja rakstveida lēmumu.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas grozīta ar 22.10.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

24. pants. Informācijas apmaiņa par ieslodzījuma vietā un sociālās korekcijas izglītības iestādē esošām personām

(1) Ieslodzījuma vietu pārvalde Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai sniedz informāciju par personām, kuras atrodas ieslodzījuma vietā. Izglītības un zinātnes ministrija Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai sniedz informāciju par personām, kuras atrodas sociālās korekcijas izglītības iestādē. Lēmuma pieņemšanai par valsts sociālo pabalstu

izmaksas piešķiršanu vai pārtraukšanu šā likuma 20. panta pirmās daļas 1. punktā un otrās daļas 1. punktā minētajām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai abos gadījumos tiek sniegta šāda informācija:

1) personas vārds, uzvārds un personas kods;

2) datums, no kura persona atrodas ieslodzījuma vietā vai sociālās korekcijas izglītības iestādē;

3) datums, kad persona tikusi atbrīvota vai kad pārtraukta personas uzturēšanās ieslodzījuma vietā vai sociālās korekcijas izglītības iestādē.

(2) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra apstrādā un uzglabā Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmā datus par šā panta pirmajā daļā minētajām fiziskajām personām, kuras valsts sociālos pabalstus saņem vai par kurām tie tiek saņemti. Datus par personām, kuras valsts sociālos pabalstus nesaņem vai par kurām tie netiek saņemti, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra dzēš nekavējoties pēc to saņemšanas un apstrādes.

(03.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

25. pants. Informācijas apmaiņa par personām, attiecībā uz kurām tiesa pieņēmusi lēmumu par lietas ierosināšanu par rīcībspējas ierobežošanu un aizgādnības nodibināšanu un bāriņtiesa pieņēmusi lēmumu par aizgādņa iecelšanu

(1) Lai nodrošinātu šā likuma 12., 12.[1] un 13. pantā minēto pabalstu izmaksu atbilstoši šā likuma 16. panta septītajā daļā noteiktajai kārtībai:

1) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pieprasa un saņem Tiesu informatīvajā sistēmā reģistrēto informāciju par datumu, kurā pieņemts lēmums par lietas ierosināšanu par personas rīcībspējas ierobežošanu un aizgādnības nodibināšanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, lietai piešķirto civillietas numuru un civillietas izskatīšanas rezultātu;

2) bāriņtiesa triju darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par aizgādņa iecelšanu rakstveidā informē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un norāda aizgādņa un pilngadību sasniegušās personas ar invaliditāti vārdu, uzvārdu un personas kodu, kā arī lēmuma pieņemšanas datumu un numuru.

(2) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē informācijas sistēmās esošo dokumentēto datu un elektronisko dokumentu arhivēšanu, apstrādā un uzglabā Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmā datus par šā panta pirmās daļas 1. un 2. punktā minētām fiziskajām personām.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 15.panta otrā daļa stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

2. Līdz 2005.gada 31.decembrim ģimenes valsts pabalsta apmērs ģimenēm, kuras audzina pirmo bērnu, ir seši lati mēnesī.

3. *(Izslēgts ar 12.12.2002. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2003.)*

4. Personām, kurām bērna kopšanas pabalsts piešķirts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, par bērna kopšanas periodu, kas nepārtraukti turpinās pēc šā likuma stāšanās spēkā, pabalstu izmaksā saskaņā ar 1995.gada 26.oktobra

likumu "Par sociālo palīdzību".

5. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2003.gada 30.jūnijam piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 1995.gada 19.decembra noteikumi nr.384 "Noteikumi par ģimenes valsts pabalstu, bērna piedzimšanas pabalstu un bērna kopšanas pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību";

2) Ministru kabineta 1997.gada 16.septembra noteikumi nr.325 "Noteikumi par bērna piedzimšanas pabalsta apmēru";

3) Ministru kabineta 1998.gada 26.maija noteikumi nr.193 "Noteikumi par bērna kopšanas pabalsta apmēru";

4) Ministru kabineta 2000.gada 7.marta noteikumi nr.87 "Noteikumi par valsts sociālajiem pabalstiem aizbildnim";

5) Ministru kabineta 1995.gada 19.decembra noteikumi nr.381 "Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru un piešķiršanas kārtību";

6) Ministru kabineta 2000.gada 1.februāra noteikumi nr.40 "Noteikumi par valsts sociālo pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās".

6. *(Izslēgts ar 11.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2005.)*

7. Personām, kurām bērna kopšanas pabalsts par bērna kopšanu vecumā līdz vienam gadam piešķirts līdz 2004.gada 31.decembrim, par bērna kopšanas periodu, kas nepārtraukti turpinās pēc 2005.gada 1.janvāra, pabalstu izmaksā arī gadījumā, ja persona Ministru kabineta noteiktajā kārtībā strādā nepilnu darba laiku

(11.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

8. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 30.jūnijam piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumi Nr.355 "Noteikumi par ģimenes valsts pabalsta un piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību";

2) Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumi Nr.381 "Noteikumi par bērna piedzimšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību";

3) Ministru kabineta 2003.gada 29.jūlija noteikumi Nr.430 "Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību";

4) Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumi Nr.454 "Noteikumi par pabalsta apmēru transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem ir apgrūtināta pārvietošanās, pabalsta apmēra pārskatīšanas kārtību un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību";

5) Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumi Nr.367 "Noteikumi par atlīdzības par aizbildņa pienākumu pildīšanu apmēru, tā pārskatīšanas kārtību, kā arī atlīdzības piešķiršanas un izmaksas kārtību";

6) Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumi Nr.380 "Noteikumi par pabalsta aizbildnim par bērna

uzturēšanu apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību".

(11.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2005.)

9. Šā likuma 3.panta pirmās daļas 9.punkts, grozījumi 4.panta trešajā daļā attiecībā uz bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, 7.[1] pants un grozījumi 16.panta pirmajā un otrajā daļā, kā arī 20.panta otrajā un trešajā daļā, kuri attiecas uz 7.[1] pantu, stājas spēkā 2006.gada 1.janvārī.

(27.10.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

10. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2006.gada 30.septembrim piemērojami Ministru kabineta 2004.gada 7.decembra noteikumi Nr.1003 "Kārtība, kādā piešķir un izmaksā bērna kopšanas pabalstu un piemaksu pie bērna kopšanas pabalsta par dvīņiem vai vairākiem vienās dzemdībās dzimušiem bērniem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(02.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.03.2006.)

11. Grozījumi šā likuma 7.[1] pantā par otrās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.

(20.09.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2007.)

12. Grozījumi šā likuma 15.pantā par trešās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

(20.09.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.10.2007.)

13. Par bērnu, kas piedzimis līdz 2009.gada 30.jūnijam vai 306 dienu laikā no 2009.gada 1.jūlija, ģimenes valsts pabalstu piešķir un izmaksā līdz dienai, kad bērns sasniedz viena gada vecumu.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

14. Grozījumi šā likuma 17.panta trešajā daļā, kuri paredz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta, pabalsta personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana, un pabalsta transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kurām ir apgrūtināta pārvietošanās, piegādi dzīvesvietā par maksu, stājas spēkā 2009.gada 1.jūlijā.

(16.06.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.11.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

15. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2009.gada 31.oktobrim piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 26.jūlija noteikumi Nr.562 “Noteikumi par ģimenes valsts pabalsta un piemaksas pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalīdu apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalsta un piemaksas piešķiršanas un izmaksas kārtību”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(16.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

16. Laika periodā no 2009.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 31.decembrim saskaņā ar šo likumu noteiktā ģimenes valsts pabalsta apmēru nosaka atbilstoši likumam "Par valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2014.gadam".

(15.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

17. No 2014.gada 1.oktobra bērna kopšanas pabalstu līdz bērna viena gada vecumam nepiešķir personai, kurai saskaņā ar likumu "Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" līdz 2014.gada 30.septembrim par šo bērnu piešķirts vecāku pabalsts un tā izmaksa nepārtraukti turpinās no 2014.gada 1.oktobra.

(06.11.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2014.)

18. Grozījums šā likuma 13.panta pirmās daļas 1.punktā par vārdu "par pieciem gadiem ir pārsniegusi" aizstāšanu ar vārdiem "ir sasniegusi" un grozījums šā likuma 18.panta pirmajā daļā par skaitļa "12" aizstāšanu ar vārdu "seši" (attiecīgā locījumā) stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī.

(18.06.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.07.2015.)

19. Personai, kurai ģimenes valsts pabalsts piešķirts līdz 2016.gada 31.decembrim un tā izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2017.gada 1.janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskata pabalsta apmēru no 2017.gada 1.janvāra un starpību izmaksā ne vēlāk kā līdz 2017.gada 1.maijam.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

20. Grozījumi šā likuma 13.panta pirmās daļas 3.punktā attiecībā uz deleģējumu Ministru kabinetam noteikt valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta minimālo apmēru apgādnieku zaudējušam bērnam stājas spēkā 2017.gada 1.aprīlī. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskata pabalsta apmēru no 2017.gada 1.aprīļa un starpību izmaksā ne vēlāk kā līdz 2017.gada 30.septembrim.

(23.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

21. Adoptētājam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu adoptējamais bērns nodots līdz 2017. gada 31. decembrim, tai skaitā ja adoptētājam vienlaikus ar vecāku pabalstu piešķirta atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi, atlīdzības izmaksu noteiktajā apmērā un kārtībā turpina līdz adopcijas apstiprināšanai tiesā atbilstoši noteikumiem, kas bija spēkā līdz 2017. gada 31. decembrim, ja vien persona, iesniedzot attiecīgu iesniegumu, nelūdz pārrēķināt atlīdzību atbilstoši noteikumiem, kas ir spēkā no 2018. gada 1. janvāra. Tiesības pieprasīt pārrēķinu ir personai, kuras aprūpē un uzraudzībā pieprasījuma dienā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu atrodas adoptējamais bērns.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

22. Personai, kurai atlīdzība par audžuģimenes pienākumu pildīšanu piešķirta līdz 2017. gada 31. decembrim un tās izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2018. gada 1. janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskata atlīdzības apmēru par periodu no 2018. gada 1. janvāra un izmaksā starpību ne vēlāk kā līdz 2018. gada 31. jūlijam.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

23. Šā likuma 6. panta ceturtā daļa stājas spēkā 2018. gada 1. martā. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina piemaksas apmēru par periodu no 2018. gada 1. marta un izmaksā to ne vēlāk kā līdz 2018. gada 30. aprīlim.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

24. Grozījumi šā likuma 6. panta otrās daļas 2. punktā attiecībā uz skaitļa "19" aizstāšanu ar skaitli "20" un pēdējā teikuma izslēgšanu stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina ģimenes valsts pabalsta apmēru par periodu no 2018. gada 1. janvāra un izmaksā to ne vēlāk kā līdz 2018. gada 30. aprīlim.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

25. Šā likuma 20. panta ceturtās daļas 3. punkts stājas spēkā 2018. gada 1. jūlijā.

(22.11.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

26. Šā likuma 3. panta pirmās daļas 3. punkta, 4. panta ceturtās daļas un 9. panta nosaukuma jaunā redakcija, grozījums 9. panta pirmajā daļā un 20. panta pirmās daļas 2. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 2019. gada 7. martā. Persona, kurai no 2019. gada 7. marta ir radušās tiesības uz šā likuma 10. pantā minēto atlīdzību (par aizbildņa pienākumu pildīšanu kā aizbildnim, kurš izbraucis uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī), var šo atlīdzību pieprasīt līdz 2020. gada 7. martam. Šādām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra atlīdzību piešķir un izmaksā par periodu no

2019. gada 7. marta. Šā likuma 10. pantā minēto atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu personām, kuras to pieprasījušas laikā no 2019. gada 7. marta līdz 2019. gada 1. jūlijam, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra piešķir un izmaksā ne vēlāk kā līdz 2019. gada 31. jūlijam, bet personām, kuras to pieprasījušas pēc 2019. gada 1. jūlija, — normatīvajos aktos noteiktajā termiņā.

(28.02.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.03.2019.)

27. Ja tiesas spriedums par adopcijas apstiprināšanu stājies spēkā līdz 2019. gada 30. jūnijam, bērna adopcijas pabalstu vienam no adoptētājiem piešķir līdz laikam, kad no ārpusģimenes aprūpes adoptētais bērns sasniedz 18 gadu vecumu.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

28. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra bērna adopcijas pabalsta piešķiršanu un izmaksu par periodu no 2019. gada 1. jūlija uzsāk ne vēlāk kā 2019. gada 1. oktobrī.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

29. Šā likuma 12.^{1} pantā minēto pabalstu par periodu no 2019. gada 1. jūlija šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārrēķina un pabalsta starpību izmaksā līdz 2019. gada 1. septembrim.

(03.04.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2019.)

30. Grozījumi šā likuma 4. pantā attiecībā uz norādi, ka personas un bērna statuss Fizisko personu reģistrā ir aktīvs, stājas spēkā vienlaikus ar Fizisko personu reģistra likumu.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

31. Grozījumi par šā likuma 11. panta pirmās un otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā un 17. panta otrās daļas papildināšanu ar teikumu un grozījums par 20. panta piektās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

32. Ģimenes valsts pabalstu par periodu no 2021. gada 1. janvāra šā likuma 6. panta 2.^{1} daļā minētajām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra aprēķina un pabalsta starpību izmaksā ne vēlāk kā līdz 2021. gada 1. aprīlim.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

33. Valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu šā likuma 13. panta pirmajā daļā minētajām personām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra piešķir, pārrēķina un izmaksā šādā kārtībā:

1) par periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. aprīlim pabalstu piešķir un izmaksā tādā apmērā, kādu to noteica normatīvais regulējums līdz 2020. gada 31. decembrim;

2) par periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 30. aprīlim veic pabalsta pārrēķinu atbilstoši šā likuma 13. panta $1.^1$, $1.^2$, $1.^3$, $1.^4$ vai $1.^5$ daļā noteiktajiem apmēriem un nodrošina pabalsta starpības izmaksu ne vēlāk kā līdz 2021. gada 1. jūnijam;

3) personai, kurai 2021. gada maijā saskaņā ar šā punkta 2. apakšpunktu izmaksājamās pabalsta starpības kopējais apmērs ir mazāks par personai 2021. gada aprīlī piešķirtā pabalsta apmēru, ne vēlāk kā līdz 2021. gada 1. jūnijam izmaksā vienreizēju piemaksu, lai sasniegtu personai 2021. gada aprīlī piešķirtā pabalsta apmēru.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

34. Šā likuma 13. pantā noteiktā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta izmaksu par iepriekšējo mēnesi atbilstoši šā likuma 17. panta $4.^1$ daļai uzsāk ar 2021. gada 1. maiju.

(24.11.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2021.)

35. Ģimenes valsts pabalstu par laika periodu līdz 2021. gada 31. decembrim Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra piešķir un izmaksā tādā apmērā un kārtībā, kādu to noteica normatīvais regulējums, kas bija spēkā līdz 2021. gada 31. decembrim.

(06.05.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2022.)

36. Grozījums par šā likuma 4. panta otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(03.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

37. Grozījums šā likuma 13. panta pirmās daļas 1. punktā attiecībā uz nodarbinātības nosacījuma izslēgšanu stājas spēkā 2022. gada 1. jūlijā.

(03.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

38. Šā likuma 24. pantā minēto prasību attiecībā uz:

1) Ieslodzījuma vietu pārvaldi piemēro no 2022. gada 1. novembra, kad Ieslodzījuma vietu pārvalde uzsāk informācijas nodošanu, izmantojot Ieslodzīto informācijas sistēmu. Līdz 2022. gada 31. oktobrim valsts sociālo pabalstu izmaksu pārtrauc personām, kuras atrodas ieslodzījuma vietā, ja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras rīcībā ir informācija par personas nonākšanu ieslodzījuma vietā;

2) Izglītības un zinātnes ministriju piemēro no 2022. gada 1. jūlija. Līdz 2022. gada 30. jūnijam valsts sociālo pabalstu izmaksu pārtrauc par personām, kuras atrodas sociālās korekcijas izglītības iestādē, ja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras rīcībā ir informācija par personas nonākšanu sociālās korekcijas izglītības iestādē.

(03.03.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.03.2022.)

39. Grozījums šā likuma 8. panta pirmās daļas 2. punktā attiecībā uz bērna piedzimšanas pabalsta izmaksu aizbildnim vai vienam no audžuģimenes vai specializētās audžuģimenes locekļiem (personai) stājas spēkā 2024. gada 1. jūlijā.

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

40. Personai, kurai līdz 2025. gada 31. decembrim atlīdzība par adoptējamā bērna aprūpi piešķirta tādā apmērā, kas ir vienāds ar bērna kopšanas pabalsta apmēru personai, kura kopj bērnu vecumā līdz pusotram gadam, un tās izmaksa nepārtraukti turpinās pēc 2026. gada 1. janvāra, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra pārskata atlīdzības apmēru par periodu no 2026. gada 1. janvāra, nosakot un izmaksājot to tādā apmērā, kas ir vienāds ar 70 procentiem no valstī noteiktās vidējās apdrošināšanas iemaksu algas 2023. gadā.

(03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

41. Par bērnu, kas piedzimis līdz 2026. gada 2. novembrim, bērna kopšanas pabalstu piešķir un izmaksā līdz dienai, kad bērns sasniedz divu gadu vecumu.

(03.12.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(21.03.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.04.2024.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. oktobra direktīvas (ES) 2021/1883 par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un ar ko atceļ Padomes direktīvu 2009/50/EK.

Likums stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2002.gada 31.oktobrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2002.gada 19.novembrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"